

Istungidokument

10.6.2015

B8-0547/2015 }
B8-0582/2015 }
B8-0586/2015 }
B8-0588/2015 }
B8-0591/2015 } RC1

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

vastavalt kodukorra artikli 135 lõikele 5 ja artikli 123 lõikele 4,

asendades järgmiste fraktsioonide esitatud resolutsiooni ettepanekuid:

Verts/ALE (B8-0547/2015)

EFDD (B8-0582/2015)

GUE/NGL (B8-0586/2015)

ALDE (B8-0588/2015)

S&D (B8-0591/2015)

laste rasedusega seotud õiguslike aspektide kohta Paraguays
(2015/2733(RSP))

Josef Weidenholzer, Victor Boștinăru, Francisco Assis, Richard Howitt, Elena Valenciano, Iratxe García Pérez, Maria Arena, Jeppe Kofod, Pier Antonio Panzeri, Afzal Khan, Nicola Caputo, Neena Gill, Claudia Tapardel, Goffredo Maria Bettini, Janusz Zemke, Liliana Rodrigues, Michela Giuffrida, Doru-Claudian Frunzulică, Miroslav Poche, Momchil Nekov, Alessia Maria Mosca, Andi Cristea, José Blanco López, Vilija Blinkevičiūtė, Zigmantas Balčytis, Elena Gentile, Enrico Gasbarra, Demetris Papadakis, Nikos Androulakis, Tonino Picula, Jonás Fernández, Julie Ward, Brando Benifei, Theresa Griffin, Liisa Jaakonsaari, Eider Gardiazabal Rubial, Eric Andrieu, Isabella De Monte, Hugues Bayet, Biljana Borzan, Victor Negrescu, Emilian Pavel, Flavio Zanonato, Krystyna Łybacka, Marc Tarabella, Maria Grapini, Siôn Simon, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Tibor Szanyi, Csaba Molnár, Viorica Dăncilă, Péter Niedermüller, Inmaculada Rodríguez-Piñero

RC\1064914ET.doc

PE558.921v01-00 }
PE558.936v01-00 }
PE558.940v01-00 }
PE558.942v01-00 }
PE558.945v01-00 } RC1

Fernández, Jytte Guteland, Olle Ludvigsson, Marita Ulvskog, Andrejs Mamikins

fraktsiooni S&D nimel

Beatriz Becerra Basterrechea, Sophia in 't Veld, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Ilhan Kyuchyuk, Frédérique Ries, Marielle de Sarnez, Filiz Hyusmenova, Izaskun Bilbao Barandica, Martina Dlabajová, Ivo Vajgl, Ramon Tremosa i Balcells, Gérard Deprez, Jozo Radoš, Petras Auštrevičius, Johannes Cornelis van Baalen, Marietje Schaake, Ivan Jakovčić, Robert Rochefort, Louis Michel, Petr Ježek, Antanas Guoga, Fredrick Federley, Nedzhmi Ali, Nathalie Griesbeck, Urmas Paet, Pavel Telička, Dita Charanzová, Hilde Vautmans, José Inácio Faria, Philippe De Backer

fraktsiooni ALDE nimel

Malin Björk, Marie-Christine Vergiat, Merja Kyllönen, Miloslav Ransdorf, Dimitrios Papadimoulis, Kostas Chrysogonos, Ángela Vallina, Lola Sánchez Caldentey, Patrick Le Hyaric

fraktsiooni GUE/NGL nimel

Ernest Urtasun, Heidi Hautala, Linnéa Engström, Barbara Lochbihler, Ulrike Lunacek, Terry Reintke, Judith Sargentini, Jordi Sebastià, Monika Vana, Davor Škrlec, Eva Joly, Molly Scott Cato

fraktsiooni Verts/ALE nimel

Fabio Massimo Castaldo, Ignazio Corrao

fraktsiooni EFDD nimel

**Euroopa Parlamendi resolutsioon laste rasedusega seotud õiguslike aspektide kohta
Paraguays
(2015/2733(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 1999. aastal sõlmitud piirkondadevahelise koostöö raamlepingut ELi ja Mercosuri vahel,
 - võttes arvesse oma 12. märtsi 2015. aasta resolutsiooni aastaaruande kohta inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2013. aastal ja Euroopa Liidu poliitika kohta selles valdkonnas¹,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1567/2003 arengumaade seksuaal- ja soojätkamishügieeni ning seonduvate õiguste alaseks poliitikaks ja meetmeteks antava abi kohta²,
 - võttes arvesse Paraguay 26. novembri 1997. aasta kriminaalseadustikku (seadus nr 1160/97), eriti selle artikli 109 lõiget 4,
 - võttes arvesse viiendat aastatuhande arengueesmärki (emade tervise parandamine),
 - võttes arvesse ÜRO lapse õiguste konventsiooni, eriti selle artiklit 3,
 - võttes arvesse ÜRO 1979. aasta konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni (Istanbuli konventsioon),
 - võttes arvesse naiste seadustega ja tegelikkuses diskrimineerimise teemalise ÜRO töörihma 11. mai 2015. aasta avaldust,
 - võttes arvesse ÜRO piinamisvastast konventsiooni, mis jõustus 26. juunil 1987,
 - võttes arvesse majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste komitee 2015. aasta märtsi nõudmist, et Paraguay vaataks oma aborditeemalised õigusaktid läbi ja muudaks neid, et tagada nende kokkusobivus muude õigustega, nagu õigus tervisele ja elule,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,
- A. arvestades, et ÜRO hiljutiste andmete kohaselt on 19 % rasedatest tütarlastest Paraguays alaealised, iga päev sünnitab kaks alla 14-aastast tütarlast ja 10–14-aastased tütarlapsed moodustavad 2,13 % sünnituse tagajärjel surnud emadest; arvestades, et 6,8 miljoni elanikuga Paraguays jääb igal aastal rasedaks 600 14-aastast või nooremast tütarlast, ning arvestades, et teistes piirkonna riikides on laste raseduse määr koguni 10 korda kõrgem;

¹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0076.

² ELT L 224, 6.9.2003, lk 1.

RC\1064914ET.doc

PE558.921v01-00 }
PE558.936v01-00 }
PE558.940v01-00 }
PE558.942v01-00 }
PE558.945v01-00 } RC1

- B. arvestades, et sünnituse tagajärjel suremise oht on Ladina-Ameerikas neli korda suurem alla 16-aastaste noorukite hulgas, ning arvestades, et 65 % sünnitusjärgse fistuli juhtudest esineb noorukite raseduse puhul ja see toob kaasa raskeid tagajärgi kogu nende eluks, sealhulgas tõsised terviseprobleemid ja sotsiaalse tõrjutuse; arvestades, et varased rasedused on ohtlikud ka sündivale lapsele, kuna suremus on keskmisest 50 % kõrgem; arvestades, et kuni 40 % piirkonna naistest on olnud seksuaalvägivalla ohvrid, ning arvestades, et 95 % Ladina-Ameerikas tehtud abortidest on ebatavalised;
- C. arvestades, et 21. aprillil 2015 läks üks 10-aastane tütarlaps Asunciónis Trinidadis sünnitus- ja lastehaiglasse ning tal tuvastati 21 nädalat kestnud rasedus; arvestades, et pärast tütarlapse läbivaatamist tunnistas haigla direktor avalikult, et tegemist on riskirasedusega; arvestades, et 9. mail 2015 vahistati tütarlapse põgenenud kasuisa, keda süüdistatakse tütarlapse vägistamises; arvestades, et tütarlaps oli 2015. aasta jaanuarist alates käinud mitmes meditsiinikeskuses ja kaevanud kõhuvalu, aga tema rasedus sai kinnituse alles 21. aprillil;
- D. arvestades, et 28. aprillil 2015 nõudis tütarlapse ema tütre raseduse vabatahtlikku katkestamist tema noore ea ning suure ohu tõttu tema tervisele ja elule; arvestades, et tütarlapse ema hoitakse kinni selle eest, et ta ei kaitsnud oma tütart seksuaalse kuritarvitamise eest, mille tagajärjel jäi tütar rasedaks; arvestades, et viimastel andmetel saadeti 10-aastane tütarlaps noorte emade keskusse ja eraldati oma emast;
- E. arvestades, et juba 2014. aasta jaanuaris esitas tütarlapse ema kaebuse oma tütre seksuaalse kuritarvitamise kohta kasuisa poolt, aga prokuratuur ei võtnud meetmeid, ei uurinud ega pakkunud kaitsemeetmeid, kuna nende arvates ei olnud tütarlaps ohus;
- F. arvestades, et see juhtum on ainult üks paljudest Paraguays ja teistes Ladina-Ameerika riikides; arvestades, et Paraguay ei võimalda endiselt usulistel põhjustel kõnealusele tütarlapsele ligipääsu turvalisele ja seaduslikule abordile, rikkudes sellega tema õigust tervisele, elule ning kehalisele ja psüühilisele puutumatusse; arvestades, et tütarlast varitsevad tema noore ea ja raseduseni viinud asjaolude tõttu psüühilised ja terviseohud, kui laps sünnib; arvestades, et 7. mail 2015 moodustati tema seisundi jälgimiseks valdkondadevaheline eksperdirühm, kuhu kuuluvad kolm kohalike organisatsioonide esitatud erialainimest, kolm esindajat tervishoiuministeeriumist ja kolm ülemkohtu liiget;
- G. arvestades, et Paraguay tervishoiuseadustiku artikli 109 lõike 4 kohaselt on abort keelatud kõigil juhtudel, välja arvatud siis, kui raseduse tüsistused seavad ohtu naise või tütarlapse elu, ning muid erandeid ei tehta, kaasa arvatud vägistamise, verepilastuse või elujõuetu loote puhul; arvestades, et ametivõimude väitel ei ole tütarlapse tervis ohus; arvestades, et 10-aastast vägistamisohvrit sunnitakse seega soovimatut rasedust edasi kandma ja sünnitama;
- H. arvestades, et ÜRO eksperdid on hoiatanud, et Paraguay ametivõimude otsuse tulemusel rikutakse tõsiselt tütarlapse õigust elule, tervisele ning kehalisele ja vaimsele puutumatusse, samuti tema õigust haridusele ning ohustatakse seega tema majanduslikke ja sotsiaalseid võimalusi;
- I. arvestades, et ÜRO lapse õiguste konventsiooni artikli 3 kohaselt tuleb igasugustes lapsi puudutavates ettevõtmistes riiklike või erasotsiaalhoolekandeesutuste, kohtute,

RC\1064914ET.doc

PE558.921v01-00 }
 PE558.936v01-00 }
 PE558.940v01-00 }
 PE558.942v01-00 }
 PE558.945v01-00 } RC1

täidesaatvate või seadusandlike organite poolt alati esikohale seada lapse huvid, ning arvestades, et riikidel on kohustus tagada ohutu ja seadusliku abordi kättesaadavus, kui raseda naise elu on ohus;

- J. arvestades, et 2015. aasta märtsis palus ÜRO majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste komitee, et Paraguay vaataks oma aborti käsitlevad õigusaktid läbi ja muudaks neid, et tagada nende kokkusobivus muude õigustega, nagu õigus tervisele ja elule; arvestades, et naistevastane kehaline, seksuaal- ja psüühiline vägivald kujutab endast ulatuslikku inimõiguste rikkumist;
- K. arvestades, et Paraguay osales aktiivselt ÜRO naiste olukorra komisjoni 59. istungjärgul, ning arvestades, et kõik osalised peaksid jätkama ÜRO Pekingi tegevusprogrammi edendamist, mis puudutab muu hulgas juurdepääsu haridusele ja tervishoiule kui põhilisi inimõigusi ning seksuaal- ja reproduktiivtervisega seotud õigusi;
- L. arvestades, et ÜRO konventsiooni järelevalveorganid, sealhulgas inimõiguste komitee ja naistevastase diskrimineerimise lõpetamise komitee, on kutsunud erinevaid Ladina-Ameerika riike üles tegema piiravates abordiseadustes erandeid juhuks, kui rasedus seab ohtu naise elu või tervise, kui tegemist on loote raske väärarenguga ning kui rasedus tekkis vägistamise või verepilastuse tagajärjel;
- M. arvestades, et see ebainimlik tegu on seadnud nimetatud 10-aastase tütarlapse (kes kaalus enne rasedust ainult 34 kg) keha suurde ohtu; arvestades, et Maailma Terviseorganisatsioon (WHO) on teinud kindlaks rasedusest tulenevad ohud noortele tütarlastele, kelle keha ei ole täielikult välja arenenud; arvestades, et WHO määratluse kohaselt on tervis täieliku füüsilise, vaimse ja sotsiaalse heaolu seisund ning mitte üksnes haiguse või puude puudumine;
- N. arvestades, et piinamisvastane komitee on leidnud, et mitmed reproduktiivtervise teenuste kättesaadavuse piirangud koos kuritarvitamisega, mis toimuvad, kui naised püüavad neid teenuseid kasutada, võivad kujutada endast ÜRO piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni (mille on ratifitseerinud Paraguay ja kõik ELi liikmesriigid) rikkumist põhjusel, et need seavad naiste tervise ja elu ohtu või võivad muul viisil põhjustada neile tugevat kehalist või vaimset valu või kannatusi;
- O. arvestades, et naiste- ja tütarlastevastane vägivald, olgu kehaline, seksuaal- või psüühiline vägivald, on endiselt kõige levinum inimõiguste rikkumine, mis mõjutab kõiki ühiskonnakihte, kuid kuulub kõige harvem teatatud kuritegude hulka;
1. kinnitab veel kord, et mõistab hukka igasuguse naiste- ja tütarlastevastase vägivalla, eriti seksuaalvägivalla kasutamise sõjarelvana, ja perevägivalla; kutsub Paraguayd üles tagama, et naistel ja tütarlastel oleks ligipääs turvalisele ja seaduslikule abordile vähemalt siis, kui nende tervis ja elu on ohus, kui tegemist on loote raske väärarenguga ning vägistamise ja verepilastuse korral;
 2. väljendab tõsist muret laste raseduste suure arvu pärast Paraguays; nõuab tungivalt, et Paraguay ametivõimud täidaksid oma rahvusvahelisi kohustusi ning kaitseksid inimõigusi, tagades kõigile tütarlastele juurdepääsu kogu võimalikule teabele ja meditsiiniteenustele

RC\1064914ET.doc

PE558.921v01-00 }
PE558.936v01-00 }
PE558.940v01-00 }
PE558.942v01-00 }
PE558.945v01-00 } RC1

vägistamise tagajärjel tekkinud riskirasedusega toimetulekuks;

3. nõuab tungivalt, et Paraguay ametivõimud uuriksid sõltumatult ja erapooletult eespool nimetatud vägistamist ning võtaksid selle toimepanija vastutusele; kutsub Paraguay ametivõime üles tütarlapse ema viivitamata vabastama; väljendab heameelt Paraguay parlamendi liikmete ettepaneku üle suurendada maksimaalset vanglakaristust alaealise vägistamise eest 10 aastalt 30 aastale;
4. võtab teadmiseks valdkondadevahelise eksperdirühma loomise ja loodab, et see hindab põhjalikult tütarlapse seisundit ja tagab kõigi tema inimõiguste austamise, eriti mis puudutab õigust elule, tervisele ning kehalisele ja vaimsele puutumatusel;
5. peab kahetsusväärseks, et naiste ja tütarlaste kehad, eriti seoses nende seksuaaltervisega ja reproduktiivtervisega seotud õigustega, on jätkuvalt ideoloogiline lahinguväli, ning kutsub Paraguayd üles tunnustama naiste ja tütarlaste võõrandamatut õigust kehalisele puutumatusel ja iseseisvale otsustamisele, mis puudutab muu hulgas õigust juurdepääsule vabatahtlikule pereplaneerimisele ning turvalist ja seaduslikku aborti; on arvamusel, et terapeutilise abordi ning vägistamise ja verepilastuse tagajärjel tekkinud raseduse katkestamise üldine keelamine ning vägistamise korral tasuta tervisekindlustuse andmisest keeldumine tähendab piinamist;
6. tunnistab, et obsteetriline vägivald on institutsioonilise vägivalla ja naistevastase vägivalla vaheline lõikepunkt, mis kujutab endast inimõiguste (nagu võrdõiguslikkus, õigus mittediskrimineerimisele, teavitamisele, puutumatusel, tervisele ja reproduktiivsele sõltumatusele) rasket rikkumist, mille tagajärjed on alandav ja ebainimlik sünnitus, tervisetüsistused, raske psüühiline kurnatus, trauma ja koguni surm;
7. väljendab sügavat muret, et ajal, mil üks kolmest naisest maailmas kogeb oma elus vägivalda, eiravad valitsused laste raseduse ja naiste seksuaalse kuritarvitamise ebainimlikke juhtumeid;
8. rõhutab, et ükski 10-aastane tütarlaps ei ole valmis saama emaks, ning rõhutab, et asjaomastele tütarlastele tuletakse pidevalt meelde nende kallal toime pandud vägivalda, mis põhjustab suurt traumaatilist stressi ja kätkeb pikaajaliste psüühiliste probleemide ohtu;
9. nõuab tungivalt, et komisjon kiirendaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatava ettepanekuga tehtavat tööd, nii et ELil oleks võimalik ratifitseerida ja rakendada Istanbuli konventsioon, et tagada sidusus ELi sise- ja välistegevuse vahel laste-, naiste- ja tütarlastevastase vägivalla küsimuses;
10. kutsub nõukogu üles lisama turvalise ja seadusliku abordi teema vägistamist ning naiste- ja tütarlastevastast vägivalda käsitlevatesse ELi suunistesse; palub komisjonil tagada, et Euroopa arengukoostöös järgitaks lähenemisviisi, mille aluseks on inimõigused, kusjuures erilist rõhku pandaks soolisele võrdõiguslikkusele ning naiste- ja tütarlastevastase seksuaalvägivalla kõigi vormide vastu võitlemisele; rõhutab, et üldine juurdepääs tervishoiule, eriti seksuaal- ja reproduktiivtervise teenustele ja seonduvatele õigustele, on põhiline inimõigus, ning rõhutab õigust saada vabatahtlik juurdepääs pereplaneerimisteenustele, sealhulgas turvalise ja seadusliku abordiga seotud hooldusele,

RC\1064914ET.doc

PE558.921v01-00 }
PE558.936v01-00 }
PE558.940v01-00 }
PE558.942v01-00 }
PE558.945v01-00 } RC1

ning vajadust teavitamise ja selgitustöö järele, et vähendada emade ja imikute suremust sünnituse tagajärjel ning kaotada kõik soolise vägivalla vormid, sealhulgas naiste suguelundite moonutamine, varajased ja sundabielud, soopõhine tapmine, sundsteriliseerimine ja abielusisene vägistamine;

11. ergutab komisjoni ja nõukogu töötama selle nähtusega seoses välja andmekogumise meetodid ja näitajad ning ergutab Euroopa välisteenistust arvestama kõnealust probleemi inimõigustealaste riigistrateegiate väljatöötamisel ja rakendamisel; lisaks kutsub Euroopa välisteenistust tungivalt üles jätkama heade tavade loomist, et võidelda naiste ja tütarlaste vägistamise ning nendevastase seksuaalvägivallaga kolmandates riikides, eesmärgiga tegeleda selle probleemi algpõhjustega; rõhutab, et humanitaarabi andmise suhtes ELi ja selle liikmesriikide poolt ei tohiks kohaldada muude partneritest abiandjate nõudmisi seada piiranguid vajalikule arstiabile, muu hulgas seoses vägistamise või verepilastuse ohvriks langenud naiste ja tütarlaste ligipääsuga turvalisele abordile;
12. palub ELi-CELACi (Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühendus) riigi- või valitsusjuhtidel laiendada oma teisel tippkohtumisel soolist vägivalda käsitlevat peatükki ELi-CELACi tegevuskavas 2013–2015, mis võeti vastu esimesel tippkohtumisel Santiagos 2013. aasta jaanuaris, et koostada selge tegevus- ja rakendusmeetmete kava eesmärgiga tagada nõuetekohane hoolsus kõigi naistevastase vägivalla aktide ennetamisel ja uurimisel ning nende eest sanktsioonide määramisel ning pakkuda ohvritele asjakohast hüvitist;
13. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Paraguay valitsusele ja parlamendile, ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroole, Parlamurile, Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarsele assambleele ning Ameerika Riikide Organisatsiooni peasekretärile.